

MEMORIAL
General Marii Wittek

kol. teści E. Urobb

1-10-93

319

PWK

ŚOKOŁOWSKA
zam. GABRYŚ -
STELMASZYŃSKA
JADWIGA 1 319

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — 319/4SK

Sokołowska Jadwiga
2004 - Gabryś-Stelmachowska

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓ K. 4, 5, 6.

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja ✓ K. 1, 5, 4

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓ 2

VI. Fotografie —

I/1. Relacja właściciela

- Relacja Jedyni Gabrys - Stelmaszewska w formie Kwestionariusza w sprawie służby PUK. Druk / ręk. oryginał, k. 2, s. 1-4
- Maszynopis treści powyższego Kwestionariusza. Orgg. k. 2, s. 5-6.

140/14
4114 / RSI
21/11

KWESTIONARIUSZ w sprawie służby P W K

W wypadku relacji A można nie odpowiedzieć na pytanie 1A i 2A

W wypadku relacji B pytania 3-8 odnoszą się do pewiaczki nieżyjącej

- 1A Jadwiga Gabrys-Stechwanyska z d. Sokolowska
Imię, nazwisko, pseudo respondentki, a mężatek także nazwisko panienskie
- 1B Imię, nazwisko, pseudo pewiaczki nieżyjącej, o której wypełnia się kwestionariusz
- 2A Bielsko-Biala, ul
Adres obecny respondentki
- 2B Adres rodziny lub przyjaciół pewiaczki nieżyjącej
- 3 rok urodzenia 1912 miejscowość/powiat/ Lwów
- 4 pochodzenie społeczne inteligencja, zawód rodziców urzędnik
- 5a wykształcenie w 1939r. - nazwy szkół, gdzie, kiedy, ilość klas I-letnie
- 5b Pracastwowe Seminarium Naucz. m. A. Smyka we Lwowie
WYKSZTAŁCENIE obecne
- 6a 1931 - znowodowa instrukt. Org P W K ośr. okr. kraju w Bielsku-Białej
- 6b Bielska praca zawodowa w zbroju, rok powstania, rodzaj pracy, natężenie, miejscowość
Zyrcze i Kibice, praca w oboz. Komsomolski Kola
- 6c balony przebieg pracy zawodowej przed wojną
- 6e balony przebieg pracy zawodowej przed wojną
Balony obecne lub poprzedzające przebieg na rentę pracy w oboz. Komsomolski Kola

Informacje o służbie P W K

- 7a data wstąpienia do P W K 1937 rok
- 7b nazwa i miejscowość jednostki fabryk. szwalni, hufiec szwalni, oddział fabryczny
Grupy w.f., koło lokalne / Kom. hufca w Szajnowce. Oboz. Komsomolski Kola
- 7c przebieg szkolenia - nazwa i adres i kursach, nazwa i podanie roku, jednostki, miejscowości oraz rodzaje specjalizacji, fachowe, instruktorskie, inne
hufiec w Szajnowce, hufiec w Szajnowce, hufiec w Szajnowce, hufiec w Szajnowce
hufiec w Szajnowce, hufiec w Szajnowce, hufiec w Szajnowce, hufiec w Szajnowce
- 7d przebieg służby P W K / z podaniem lat i funkcji w jednostkach stałych, na obozach i kursach, w komendach P W K a także w jednostkach specjalnych jak drużyny pracy społecznej, pogotowie społeczne i t.p. w r. 1931 praca w oboz. Komsomolski Kola
Org w B-Białej, Org w B-Białej, Org w B-Białej, Org w B-Białej
Org w B-Białej, Org w B-Białej, Org w B-Białej, Org w B-Białej
- 7e funkcja i stopień organizacyjny w dniu 31 sierpnia 1939r.
st. aspiranta mstr. Org w B-Białej

- 8 inne dane i uwagi o służbie P W K a także o przynależności do innych organizacji społecznych lub współpracy z nimi
uczestniczyła w pracy w oboz. Komsomolski Kola, w oboz. Komsomolski Kola
uczestniczyła w pracy w oboz. Komsomolski Kola, w oboz. Komsomolski Kola

Ozy Respondentka wyraża zgodę na umieszczenie Jej nazwiska w przewidywanej publikacji /np. w indeksie nazwisk/: tak

Bielsko-Biala, 13. XI. 1974r.
miejscowość i data wypełnienia kwestionariusza

Jadwiga Gabrys-Stechwanyska
podpis ewentualnie przyjęty pseudo
z d. Sokolowska

ANKIETA o pracy wychowawczej P W K

1. Opisz, co spowodowało Twoje zapisanie się do P W K?

/może wpływały na to m.i. namowy koleżanek, lub innych osób; oczekiwanie zabawy, sportu; nacisk szkoły; chęć aktywności społecznej; oddziaływanie instruktorki P W K; chęć przeżyć patriotycznych i służby; dążenia feministyczne; wymień inne motywy.

Podaj również nieco szeregów o środowisku Twego ówczesnego życia.

spob. chęci przeżyć patriotycznych i służby. Wolny, Polska, Czynny, Wpłynęły na mnie instr. w osobie Kom. hufca br. Szajnochowej i Kom. okręgu Haluki Wasiłowskiej.

Zapisałam się do P W K myślałam chyba z powodu 'dobrej' atmosfery szkolnej. I Pełniłm Seminarium Nauk. we Lwowie było celne, nas mroczniej Kurucy, z której myślałam, że uwarzątki, pełne ogromnej chęci do aktywności i służby. Wolny, Polska, Czynny, Wpłynęły na mnie instr. w osobie Kom. hufca br. Szajnochowej i Kom. okręgu Haluki Wasiłowskiej.

2.a. Jakie rodzaje zajęć powiackich utkwiły Ci w pamięci, jakie formy i metody pracy wychowawczej?

zajęcia z zakresu sportu i myśl. fiz. wychowania obywatelskiego, i ćwiczenia sił w charakterze wojskowym. Zajęcia w świetlicy P W K, pogadanki, piśmi.

B. Opisz je i oceń ich znaczenie w Twoim życiu powiackim

Nie pamiętam dokładnie gdzie i jak odbywały się te zajęcia, ale premier były obrotowe 180 P W K. Wskazywałam na to jak do ZHP lub S.M. (Socjalizm Młodzieżowy), a chętnie się liczyłam i zchwyliłam. Wykorzystałam się na obozie letnim i wiele z nas premier, po maturze do pracy instrukt. po ukończeniu obozu Kuruców.

3.a. Uprzytomij sobie i opisz osoby z pracy powiackiej, które wywarły na Ciebie wpływ

br. Szajnochowa Komendantka naszego seminarialnego hufca - lekarka, matka i żona, oficerka, pełna dobroci i humoru prowadziła zajęcia z zakresu służby sanitacyjnej. Pełniła rolę w shtylu ludowym, angażując w pracę młodzież, pełne zewnie chęci i mądrosk, wykonywała normy i dyskursje na temat życia powiackiego i zajęć świetlicowych. Często kontakt z Kom. okręgu Haluki Wasiłowskiej, jej pogadanki z obradami tych, obya.

3. b. Na czym polegał ten wpływ, /także w wypadku, gdybyś go - wówczas czy obecnie - oceniła jako nie zbyt pozytywny/

moje społeczeństwo i odpowiedzialność za swoje sprawy. Korzystałam z obowiązków w przysyłaniu materiałów do prasy zawodowej czy reklamowej. Jako młoda dziewczyna aktywnie uczestniczyłam w pracy Org. Społecznej jak m. Praca Długo Kobiet i T.S.L. (Tow. Słobody Lud)

Wpływ polegał na tym, że zdobyłam pewny tryb życia, dyscyplinę, wyjątkowość i odpowiedzialność za swoje sprawy. Korzystałam z obowiązków w przysyłaniu materiałów do prasy zawodowej czy reklamowej. Jako młoda dziewczyna aktywnie uczestniczyłam w pracy Org. Społecznej jak m. Praca Długo Kobiet i T.S.L. (Tow. Słobody Lud) Nauczyło mnie służyć drugiemu.

4. Czy obecnie uważasz, że uczestnictwo w P W K wywarło na Ciebie trwały wpływ, zmieniło Cię w jakiejś mierze?

- N). opisz, czy:
  - a. uzyskałaś pewną wiedzę potrzebną obywatelowi, jaką?
  - b. zdobyłaś pewne umiejętności, jakie?
  - c. nauczyłaś się pracy społecznej,
  - d. nabyłaś pewne cechy, jakie?
  - e. nawiązałaś ważne więzy przyjaźnielskie i koleżeńskie,
  - f. zdobyłaś Cię, zabrawszy niepotrzebnie czas,
  - g. wymień inne dostrzeżone oddziaływanie pracy partyjnej

Nauczyło mnie służyć drugiemu, kierowaniu z dziecięcą chętnością kraju i pracować obywatela. cierpliwość, ofiarność, heroizm, serdeczność wazy na całej życie - miłość, miłość siłom przerwano. Jakis serdeczność i bliiski kontakt

5.a. Gdybyś miała wówczas córkę w odpowiednim wieku, czy skierowałabyś ją do P W K?

b. Dlaczego? Trudno mi na to odpowiedzieć, bo moje córki chorowały na choroby - srodkiem jest po wojnie. Przyposobienie wojskowe było już przedtem. Obowiązki jak korzystać, kimby przedmiot i podjęcie do tego rozważań było zupełnie inne.

6. Jkie czynniki ukształtowały przede wszystkim Twoją postawę obywatelską?

- Rodzina
- P W K
- Inne organizacje /jakie? /
- Szkoła
- Srodowisko koleżeńskie
- Literatura
- Inne czynniki /jakie? /

I Szkoła
 II P W K
 III Literatura, Żurniki - Stoczek, Arsyk
 IV Rodzina
 V Srodowisko przyjaciół
 VI Praca w Org. Społ. i siła - pomoc dzieciom bezrobotnych, Praca na Kurkach i innych

Proszę odpowiednie pozycje podkreślić i te pozycje podkreślone ponumerować wg przypisywanej im ważności a book czynniki opisać

7.a. Czy fakt, że byłeś pewniaczką
wpłynął na Twoje życie w czasie
okupacji?

tak ~~nie~~

b. W jaki sposób?
W jakiej mierze?

Celi okres poświęcałem tajnej
oświacie na terenie Krakowa.
Współdziałatem z mężem
sp. Feliksem Stelmeryńskim chrześcijaninem
Krzysztofem i Tajnej Oświaty na terenie
(Zaginiono w sierpniu 1944r.) Kielecym.

8. Inne uwagi związane z uczestnic-
twem w P W K

Szkolenia były albo mnie obory letnie
i kursy instruktorskie. Zdumiewa mnie
chrześcijański fakt, że mimo trudne i surowe
warunki, wysokie wymagania, inżynierski
praca i chrześcijańskim dyscyplinie dni,
mię zniechęcającym się, ani mi przegno-
szyć, prowadzi obrotu kursu zaliczył do
uczestniczenia w niezapomnianym. Pamiętam
serdecznie staram się do naszych Kanceli-
dek i Instruktorów graniczący miarodajnie
z uwielbieniem: Kam Norelma, Witteb
H. Pochorska, Jurewiczowa, dr. Szejnolowa
Jabrowska, H. Wasilewska i wiele innych.
Jeszcze w oczach ich sylwetki, ich twarze, oczy
uśmiechy i mimo trudny chył wojskowy
jakiś masywny staram się do nas młodych
chrześcijańskich chociaż mi były tak bardzo od nas
stare. Kancelie te uwagi wyrażam mi głęboko.

21/5
140/58

Doc.dr hab.Elżbieta Zawacka
80-859 Gdańsk, tel.52-86-68
Oliwa,ul. Poznańska 2 m.5

K W E S T I O N A R I U S Z w sprawie służby PWK

W wypadku relacji A można nie odpowiedzieć na pytanie 1A i 2A

1A Jadwiga Gabryś-Stelmaszyńska z d. Sokołowska

2A Bielsko-Biała, ul.

2B - 8 - 1912 r., Lwów

4 inteligencja - urzędnik

5b - I Państwowe Seminarium Nauczycielskie im.A.Asnyka we Lwowie V-letnie

6a 1931 - Zawodowa instr. Org.PWK do Obr.Kraju w Bielsku-Białej

6b w Żywcu i Kętach pełniąc obow. Komendantki Koła

6c Następnie pełni obow. nauczyc. Szkoły Podstaw.i Szkoły Cwicz. przy Liceum Pedagogicz. w Bielsku Białej.

7a 1927 r. hufiec szkolny Sem.Nauczyciel. we Lwowie

7b Kom Hufca Dr Szajnokowa. Obozy letnie dla hufców w Istebnej,

7c Wólce Profeskiej k/Puław, Koszewnikach k/Grodna, obozy instruktorskie w Gostyninie k/Kutna i w Garczynie k/Kościerzynie

7d od r. 1931 pełni obowiązki komend.Koła Org.w Bielsku-Białej org.hufce szkolne w B.Białej, Żywcu, i Kętach, we wszystkich szkołach średnich i dokszt.wieczorowych, do roku 1935 a następnie przechodzi do szkolnictwa, zachowując komendę jednego hufca

7e st.aspirantka instr. - Bielsko-Biała II st. szkol.

8 Scisła współpraca z Dr. Deimlową Małgorzatą Przew.Koła. Współpraca ze Zw.Pracy Ob.w.Kobiet i Towarzystwem Szkoły Handlowej - udział w organizowaniu kursów / dla analfabetów/ honorowo - bez wynagrodzenia.

Bielsko-Biała, 13 XI.1974 r.

/-/ Jadwiga Gabryś- Stelmaszyńska
z d. Sokołowska

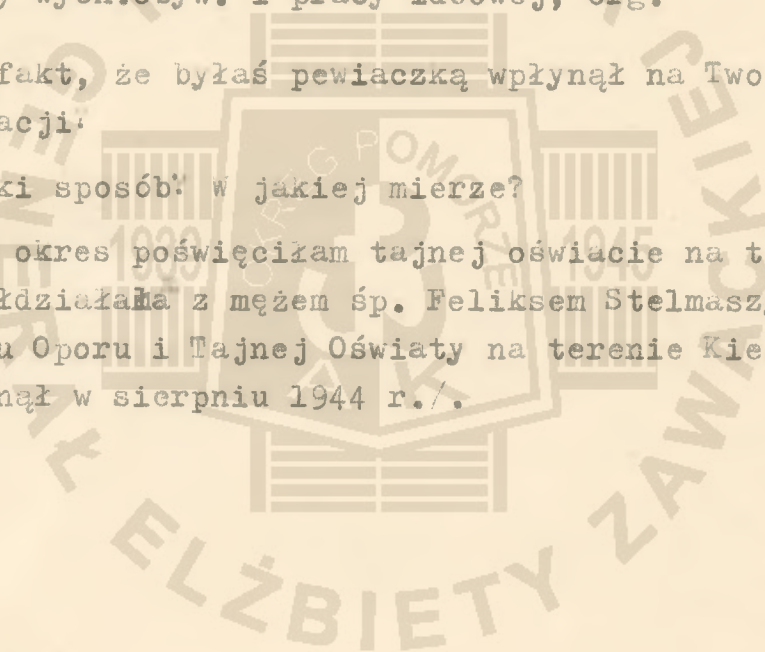

2b - Nie pamiętam dokładnie, gdzie i jak odbywały się te zajęcia, ale przecież były dobrowolne /Do PWK należało się ochotniczo tak jak do ZHP lub SM /Sodalicii Marińskiej/, a chodziło się licznie i zdyscyplinowanie. Większość zgłaszała się na obozy letnie i wiele z nas przeszło po maturze do pracy instr. po ukończeniu odpow.kursów.

3 a -Dr Szajnokowa komendantką naszego seminariálnego hufca - lekarka, matka i żona, ofiarna, pełna dobroci i humoru prowadziła zajęcia z zakresu służby sanitarnej. Pamiętam ją jej w stylu ludowym urządzone uroczę mieszkanie pełne zawsze dziewcząt w mundurach, niekończące się rozmowy i dyskusje na tematy życia pewiackiego - zajęć świetlicowych. Częste kontakty z Kom.Okręgu Halszką Wasilewską, jej pogadanki z dziedziny wych.obyw. i pracy ideowej, org.

7a - Czy fakt, że byłaś pewiaczką wpłynął na Twoje życie w czasie okupacji?

b - W jaki sposób? w jakiej mierze?
Cały okres poświęciłam tajnej oświacie na terenie Krakowa. Współdziałałam z mężem śp. Feliksem Stelmaszyńskim działaczem Ruchu Oporu i Tajnej Oświaty na terenie Kieleccz,zny /zginął w sierpniu 1944 r./.

IV. Korespondencja:

- 13. XI . 1974 - list Jadwigi Bobryś - Stelmarszyńskiej
do E. 2. Rkp. oryg. K. 1, s. 1.

Gabryśowa

Bielsko - Biala 13, XI 1974

10/1

Pracownia Paui!

Praca o wyprawach o do Dziś melary
o melary i Kwartę
odpisaną tam 11 XII 74

Przesyłam wypracowania kukiety.
Niestety z osio mi niepotrzebnych
niekt dzyba mi zije „wzrostowic
tu na tym terenie nie mieszka
Nie zije dr. Matgorzata Daniłowa
zastojaielka i mermordowena
driadarko P.W.K. Przesyłam
zdjcie dokumentalne z 1932-
Powrot do tych spraw po tylu latach
jest wielkim przejeciem subiektywnym.
To przecież nawa miodot. Wielki
umilowawic idej sluzowis Gjerzynie
ktore prenikala potem caly zycie,
kowiedz driadarko zamowowa, Spokow
i roekiniug. Gdybyu nawięclā
jokies kontakt z driadarko
niepodleglosciowymi, a wlatem
isk mile na tym terenie z umoch
org. spot. np. ZHP potorem H
prekora delose.

Łęczy Kzary Głębkiego
siemku

J.319/WSK

PKR

SOKOŁOWSKA Jadwiga

zam. GABRYŚ-STELMASZYŃSKA

V. Wypisy ze źródeł - nazwiskowe karty informacyjne nr 2.

Sobótawskie fałszywe z kuzie I voto Stelmachyńska
II voto Galbys

K-ty kate kate w Pielsku
do r. 1933

po my nieważkowe
partem Brankione

Priloko - Brata . ml

releja

zob brniane w krowie "Dla Pryncy" 1932/4
str 19

ant. 5/117

140 S'

PWK Bieleńsko
ty maner

Sokołowski Jadwiga^{II} Gabryś^{IV} Helmanowiczka

nr. 1912 we Lwowie, cirkła mrychutka . . .

nr. 1912 Sem maner we Lwowie

zarząd nr. 1912 PWK w Bieleńsku od 1931, maner w Bieleńsku

PWK
nr. 1912

nr. 1912 we Lwowie

obrony, Jelebna, Kowczki, Gany
K-Hka Kofa w Bieleńsku; nr. 1912 w Zywan i Rezbach - do 1935

nr. 1912

nr. 1912

ankieta PWR

okupacja

w Krakowie

konspiracja

tytuł

Sokolowska Jadwiga p. m. p. Gabrys - Stelmasek

ARCHIWUM
140 Śląsk
XII 1974

PLWK

KS 1927
m. od 1931

adres: Bielsko-Biala
id.

numer Kwadrans

AGIMDAL BYSMO 70X05